

Sygn. akt I PK 112/15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z odwołania J. B.
przeciwko J. [...] Spółce Akcyjnej w J.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 lutego 2016 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 30 lipca 2014 r., sygn. akt III APa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 15 listopada 2012 r. zasądził od pozwanej J. [...] S.A. w J. na rzecz powoda J. B. kwotę 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę z ustawowymi odsetkami od 15 listopada 2012 r., oddalając powództwo w pozostałej części.

Sąd Apelacyjny w [...] rozpoznając sprawę na skutek apelacji powoda i pozwanej, wyrokiem z dnia 30 lipca 2014 r. z apelacji powoda zmienił zaskarżony wyrok w pkt 1 w ten sposób, że ustawowe odsetki zasądził od 25 maja 2009 r., oddalając apelację powoda w pozostałej części i apelację pozwanej w całości.

Pozwana spółka wywiodła skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji i opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 415 k.c., art. 435 § 1 w związku z art. 361 § 1 k.c. i art. 455 w związku z art. 445 § 1 k.c., a także na podstawie naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 233 w związku z

art. 382 k.p.c., art. 233 w związku z art. 231 k.p.c. i art. 278 § 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w części co do pkt 1 i 2 w zakresie oddalającym apelację pozwanej i o przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, potrzebę wykładni przepisów prawa, a nadto dlatego, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony, między innymi, występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, ale brak jest podstaw do przyjęcia, że skarżący zdołał wykazać istnienie tej przesłanki. Zgodnie ze stanowiskiem wyrażanym w judykaturze, skarżący ma w tym zakresie obowiązek wywiedzenia i uzasadnienia występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki przyjęty jest przy przedstawieniu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowane zagadnienie winno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy

przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, przez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Nie jest więc takim zagadnieniem pytanie o to, „czy w przedmiotowej sprawie powinien mieć zastosowanie art. 415 k.c. w sytuacji, kiedy to powód w chwili wypadku swoim zachowaniem sam tworzył ruch zakładu górniczego. W konsekwencji powinno dojść do wyłączenia odpowiedzialności pozwanej z art. 435 k.c.”. Z uwagi na odniesienie go do okoliczności konkretnej sprawy, ma bowiem w istocie charakter zastrzeżeń do właściwego subsumowania faktów pod stan faktyczny abstrakcyjny wynikający z przepisów, wobec czego nie ma możliwości wytyczenia abstrakcyjnego rozwiązania problemu rozumianego jako rozstrzygnięcie o istotnym zagadnieniu prawnym.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wynika, że Sąd Najwyższy nie może odmówić przyjęcia skargi do rozpoznania, gdy w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Wskazany wyżej przepis wymaga przede wszystkim tego, by potrzeba wykładni występowała „w sprawie”. Potrzeba wykładni przepisów powstaje zatem w związku z istniejącym w sprawie stanem faktycznym, a jej dokonanie ma służyć właściwemu rozstrzygnięciu sprawy.

Zdaniem Sądu Najwyższego, nie można uznać, że ewentualna potrzeba wykładni przepisów „dotyczących terminu początkowego naliczania odsetek ustawowych w sprawie o zadośćuczynienie”, czyli według skarżącej, art. 455 k.c. w związku z art. 445 k.c., uzasadnia potrzebę rozpoznania skargi pozwanej dlatego, że podstawę prawną dla zasądzenia odsetek ustawowych stanowi przede wszystkim art. 481 § 1 k.c., a skarżąca nie oparła skargi na podstawie naruszenia tego przepisu. Nie może zaś stanowić okoliczności uzasadniającej wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej potrzeba wykładni takiego przepisu, którego naruszenie nie jest podstawą tej skargi. Zgodnie bowiem z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach

podstaw. Niemożliwe jest więc przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na okoliczności, które wykraczają poza podstawy tego środka zaskarżenia, a więc nie mogą być uwzględnione przy jego rozpoznaniu. Przedstawiona przez wnoszącą skargę ta przyczyna jej rozpoznania jest zatem nieodpowiednia do zakresu sprawy poddanej do rozpoznania w trybie skargi.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony również w ten sposób, że skarga jest oczywiście uzasadniona, nie można jednak uznać, że skarżąca zdołała wykazać istnienie tej przesłanki. Skarga kasacyjna może być bowiem uznana za oczywiście uzasadnioną tylko wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Innymi słowy, w celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. należy wykazać „oczywistość skargi kasacyjnej” przez odwołanie się do argumentacji, która *prima facie* wskazuje, że zaskarżone orzeczenie wydane zostało z oczywistym naruszeniem prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, z 10 lipca 2007, II UK 45/07, niepublikowane, z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109). Nie spełniają takich wymagań twierdzenia skarżącej o tym, że Sąd „błędnie przyjął, iż roszczenie powoda oparte jest na art. 435 § 1 k.c. a nie na art. 415 k.c.”, „w toku postępowania apelacyjnego poprzez naruszenie art. 233 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. nie została zrealizowana funkcja rozpoznawcza jak i kontrolna tego sądu”, „Sąd II instancji w zakresie oceny istnienia adekwatnego związku przyczynowego warunkującego istnienie odpowiedzialności pozwanej, nie poczynił własnych ustaleń, lecz oparł się na ustaleniach Sądu I instancji, nie rozważył wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a także nieprawidłowo ocenił zebrany materiał dowodowy w zakresie ustalenia przebiegu

wypadku jakiemu uległ powód oraz jego przyczyn, a także w zakresie ustalenia, czy w sprawie zachodzi wyłączna wina powoda”, „Sąd II instancji dopuścił się naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., które polega na sporządzeniu przez Sąd drugiej instancji uzasadnienia w sposób uniemożliwiający prześledzenie toku rozumowania Sądu zarówno w sferze dotyczącej podstawy prawnej rozstrzygnięcia, jak i w zakresie oceny dowodów i ustalenia faktów będących podstawą zastosowanych norm prawnych, między innymi, przez bezkrytyczne przyjęcie stanowiska Sądu pierwszej instancji w zakresie stosowania normy art. 435 k.c., przy jednoczesnym zaniechaniu uzasadnienia, które z ocen dokonanych przez Sąd pierwszej instancji Sąd Apelacyjny podziela i z jakich powodów”.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.

[l.n]